

โรงพยาบาลคง	หน้าที่ : 1/6
นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI - IC - 19	ฉบับที่ : A ครั้งที่ 1
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจ ตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558
แผนก : งานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ โรงพยาบาลคง	แผนกที่เกี่ยวข้อง : WARD , ER ,LR ,OPD, PCU , LAB, Supply, สุขาภิบาลฯ, ทันตกรรม , เกสัชกรรม , กายภาพบำบัด , ชักฟอก , โรงครัว , รถรับ-ส่งผู้ป่วย , พนักงานจัดเก็บขยะ, พนักงานทำความสะอาด
ผู้จัดทำ : <i>ชงยุทธ สีม</i> (นายชงยุทธ สีขาว) พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	ผู้อนุมัติ : <i>เอกสิน</i> (นายอิสระ เอกสินชล) ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลคง

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกัน และควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)
2. เพื่อให้บุคลากร โรงพยาบาลคงปฏิบัติได้ถูกต้อง และเป็นแนวเดียวกัน

2. อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล (PPE) ได้แก่ ถุงมือ (Glove) เสื้อคลุม (Gown) ผ้ายางกันเปื้อน (Apron) ผ้าปิดปาก-จมูก (Mask) แว่นป้องกันตา (Goggles) และหน้ากาก (Face Shield) หมวก (Cap) และ รองเท้าบู๊ท (Foot ware)
2. เครื่องมือทางการแพทย์สำหรับรักษา อุปกรณ์ในการเก็บสิ่งส่งตรวจ (Viral transport medium : VTM)
3. น้ำยาทำลายเชื้อ 70% Alcohol, 0.5% Sodium hypochlorite

3. วิธีปฏิบัติ

หลักการ การป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล ใช้หลัก Standard Precaution ร่วมกับ Contact Precaution & Droplet precaution) ดังนี้

1. จุดคัดกรอง เจ้าหน้าที่ทุกคนสวม Surgical mask

1.1 ชักประวัติ ผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยติดเชื้อโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โดยมีข้อบ่งชี้ 2 ข้อ ดังนี้

- 1) มีไข้ ($BT \geq 38^{\circ}C$) ไอ เจ็บคอ น้ำมูก หายใจหอบ และ
- 2) เดินทางมาจากต่างประเทศ* หรือ มีประวัติสัมผัสสัมผัสผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ

ภายใน 14 วัน

1.2 ให้ผู้ป่วยและญาติ สวมหน้ากากชนิดธรรมดา (Surgical mask) และล้างมือด้วยแอลกอฮอล์เจล

โรงพยาบาลดง	หน้าที่ : 2/6
นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI - IC - 19	ฉบับที่ : A ครั้งที่ 1
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558

- 1.3 ประสานฝ่ายสุขภาพิบาลฯทราบ เพื่อจัดทำทะเบียนผู้สัมผัส แยก High risk / Low risk เพื่อใช้ในการติดตาม และโทรรายงานระบาดจังหวัด (คุณปัญญา ฉนำกลาง โทร 086-2503255)
- 1.4 ประสานแผนกผู้ป่วยในชาย/หญิง เพื่อจัดเตรียมห้องแยกโรคในการดูแลผู้ป่วย
- 1.5 ประสานแพทย์ทราบ เพื่อเตรียมตรวจผู้ป่วยในห้องแยกโรค
- ในวัน และเวลาราชการ (08.00-16.00 น.) ประสาน นพ.อุสมาน ปาทาน
 - ในวันหยุด และนอกเวลาราชการ (16.00-08.00 น.) ประสานแพทย์เวร
2. แผนกผู้ป่วยนอก (ER, OPD, LR, PCU) เจ้าหน้าที่ทุกคนสวม Surgical mask
- 2.1 ชักประวัติผู้รับบริการเพิ่มเติม เพื่อค้นหาผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยติดเชื้อ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โดยมีข้อบ่งชี้ 2 ข้อ คือ
- 1) มีไข้ ($BT \geq 38^{\circ}C$) ไอ เจ็บคอ น้ำมูก หายใจหอบ และ
 - 2) เดินทางมาจากต่างประเทศ หรือ มีประวัติสัมผัสสัมผัสผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ ภายใน 14 วัน
- หากพบ..ประสานจุดคัดกรอง เพื่อดำเนินการแนวทางต่อไป
3. แผนกผู้ป่วยใน เจ้าหน้าที่ทุกคนสวม Surgical mask
- 3.1 แผนกผู้ป่วยในชาย/หญิง เตรียมความพร้อมห้องแยกโรคแรงดันลบ (AIIR) ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และ สำรองห้องพิเศษ 5 ไร่เป็นห้องแยกโรค (กรณีห้องแยกโรคแรงดันลบเต็ม หรือยังไม่พร้อมใช้งาน)
- 3.2 การจัดลำดับ admit ผู้ป่วยสงสัย MERS
- 1) ห้องแยกแรงดันลบ ward ชาย
 - 2) ห้องแยกแรงดันลบ ward หญิง
 - 3) ห้องพิเศษ 5 ward ชาย (ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศ)
 - 4) ห้องพิเศษ 5 ward หญิง (ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศ)
- กรณีห้องแยกเต็ม (ทั้ง 4 ห้อง) ให้แผนกผู้ป่วยในชายปิด โชน (ทีม2) เพื่อจัด โชนดูแลผู้ป่วยสงสัย MERS ไร่ในโชนเดียวกัน โดยจัดระยะห่างระหว่างเตียงอย่างน้อย 3 ฟุต หรือ 1 เมตร (Cohort zone)

โรงพยาบาลดง	หน้าที่ : 3/6
นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI – IC - 19	ฉบับที่ : A ครั้งที่ 1
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558

3.3 เมื่อจุดคัดกรองโทรประสาน admit ผู้ป่วยสงสัย MERS ให้แผนกผู้ป่วยในชายเตรียมห้องแยกแรงดันลบ เพื่อดูแลผู้ป่วย โดยขณะที่รอการจัดเตรียมระบบห้องแยกแรงดันลบ ให้เคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปไว้ในห้องแยก 5 (เดิมเป็นห้องพิเศษ 5)

3.4 เส้นทางเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไป ใช้ตามเส้นทางระบบปกติ (จากจุดคัดกรอง ผ่านหน้าห้องบัตร หน้าห้องเอ็กซเรย์ และไปยัง ward) โดยเจ้าหน้าที่ช่วยแยกผู้รับบริการอื่นให้ออกห่างจากเส้นทางเคลื่อนย้ายให้ได้มากที่สุด

3.5 ประสานแพทย์ตรวจผู้ป่วยในห้องแยกโรคแรงดันลบ

3.6 ประสาน LAB เตรียมอุปกรณ์ในการเก็บส่งตรวจ 1.Rapid test Flu A/B 2. ส่งยืนยัน MERS/Flu A/B (PCR) 3.อื่นๆ ตามดุลพินิจของแพทย์

3.7 ประสาน ER เพื่อเตรียมรถในการนำ specimen ส่งไปตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ นครราชสีมา (นำส่งได้ 24 ชม.)

3.7.1 ขณะมีผู้ป่วยในโซน cohort ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดกระจกหน้าต่าง เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

3.8 จัดบุคลากรเพื่อดูแลผู้ป่วยสงสัย MERS (ตำแหน่ง member) และทำทะเบียนผู้สัมผัส เพื่อติดตามอาการครบ 14 วัน

3.9 กรณีเก็บส่งตรวจ หรือทำหัตถการอันจะก่อให้เกิดละอองฝอย เช่น การพ่นยา การดูดเสมหะ การใส่ท่อช่วยหายใจ การช่วยฟื้นคืนชีพ เป็นต้น ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสวม Mask N95

3.10 แนะนำการจำกัดการเข้าเยี่ยม โดยเฉพาะผู้ที่ภูมิคุ้มกันต่ำ เช่น โรคโลหิตจาง โรคไต ตั้งครรภ์ โรคหอบหืด โรคเบาหวาน เด็ก และผู้สูงอายุ

3.11 กรณีจำหน่าย (สังเกตอาการครบ 14 วัน) ให้ประสานแพทย์ เก็บส่งตรวจ PCR MERS/Flu อีกครั้ง รอผลตรวจยืนยันเป็นปกติ จึงสามารถจำหน่ายผู้ป่วยได้

3.12 กรณี Refer

- ผลตรวจ MERS : Positive ในทุกขั้นตอน/ทุกราย
- ผู้ป่วยมีอาการทรุดลงหลังรับไว้ดูแล 48 ชั่วโมง
- แพทย์โทรประสานรพ.มหาราช และพยาบาลโทรประสานศูนย์รีเฟอร์
- โรงพยาบาลมหาราชจะจัดรถมารับผู้ป่วยที่โรงพยาบาลดง

โรงพยาบาลคง	หน้าที่ : 4/6
นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI – IC - 19	ฉบับที่ : A ครั้งที่ 1
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558

4. แผนกชั้นสูตร

4.1 จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับตรวจผู้ป่วยสงสัย MERS ให้พร้อมใช้ (Viral Transport Media : VTM)

4.2 จัดเตรียมเอกสาร/หนังสือนำส่ง สิ่งส่งตรวจ

4.3 ประสาน/ติดตาม/รายงานผลตรวจ ให้หน่วยงานทราบ

5. ยานพาหนะ (EMS/นำส่งส่ง specimen) เจ้าหน้าที่ทุกคนสวม Surgical mask

5.1 การประสานพนักงานขับรถ

- ในเวลาราชการ ประสานที่โรงรถ เวย์ส่งต่อ 1 (กรณีติดต่อไม่ได้ ให้ประสานฝ่ายบริหาร)
- นอกเวลาราชการ ประสานเวย์ส่งต่อ 2

5.2 ขณะรับ-ส่งผู้ป่วย ห้ามเปิดเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดกระจก เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

5.3 เมื่อส่งผู้ป่วยแล้วในเที่ยวกลับไม่เปิดเครื่องปรับอากาศในห้องโดยสารผู้ป่วย เปิดหน้าต่างรถ และตัวดูดอากาศ เมื่อถึงโรงจอดรถให้ทำความสะอาดรถทันที โดยเปิดประตูหน้าต่าง และทำรถเจ้าหน้าที่ใส่เครื่องป้องกันร่างกาย เช่น Surgical mask ถุงมือ เช็ดทำความสะอาดห้องโดยสารด้วยน้ำผสมผงซักฟอกทำความสะอาดปกติ บริเวณเตียงและพื้นผิวแนวระนาบให้เช็ดตามด้วย 70 % Alcohol หลังทำความสะอาดแล้วเปิดรถทิ้งไว้อย่างน้อย 30 นาทีก่อนเก็บรถเข้าที่ เพื่อรอรับ ผู้ป่วยรายต่อไป

6. การดูแลเรื่องอาหาร

6.1 ทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร โดยแยกล้างเป็นลำดับสุดท้าย

6.2 บุคลากรต้องสวม Surgical mask ฝักันเปื้อน และถุงมืออย่างในการทำทำความสะอาดอุปกรณ์

6.3 หากมีญาติเฝ้าผู้ป่วย ไม่ควรให้ญาติรับประทานอาหารในห้องผู้ป่วย

6.4 อาจใช้อุปกรณ์ในการรับประทานอาหาร ชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้ง

7. การจัดการขยะ

7.1 ขยะในห้องแยก หรือหอผู้ป่วยสงสัยติดเชื้อ MERS ให้ถือเป็นขยะติดเชื้อ

7.2 บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมขยะ ต้องสวมชุดป้องกันได้แก่ หมวก Surgical mask ฝักันเปื้อน ถุงมือยางหนา และรองเท้าบูท

โรงพยาบาลดง	หน้าที่ : 5/6
นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI – IC - 19	ฉบับที่ : A ครั้งที่ 1
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558

8. การจัดการผ้าที่ใช้กับผู้ป่วย

- 8.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับผ้า ต้องสวมใส่เครื่องป้องกันร่างกาย ได้แก่ หมวก surgical mask เสื้อกาวน์ ถุงมือ และรองเท้านิรภัย
- 8.2 เก็บผ้าที่ใช้แล้วภายในห้องผู้ป่วย ระมัดระวังการฟุ้งกระจาย ให้ใส่ในถุงสีแดง มัดปากถุงให้เรียบร้อย แล้วใส่ในถังผ้าเปื้อน เพื่อส่งซักที่หน่วยซักฟอก
- 8.3 การเคลื่อนย้ายผ้า ควรเป็นระบบปิด
- 8.4 ซักผ้าด้วยน้ำร้อนอุณหภูมิ > 70 องศาเซลเซียส หรือใส่ผงฟอกขาว
- 8.5 อบผ้าให้แห้งก่อนนำกลับมาใช้อีก

9. การทำความสะอาดห้องแยกโรค / หอผู้ป่วยแยกโรค

- 9.1 เครื่องใช้สำหรับทำความสะอาดให้แยกใช้เฉพาะห้องนั้น ไม่ปะปนที่ใช้สำหรับบริเวณอื่น
- 9.2 ทำความสะอาดห้องเป็นประจำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง โดยเน้นพื้นผิวแนวระนาบ (horizontal Surface) โดยเฉพาะบริเวณใกล้ผู้ป่วย (ใช้น้ำผสมผงซักฟอกทำความสะอาดตามปกติ)
- 9.3 อุปกรณ์ที่ผู้ป่วยจับต้องบ่อย เช็ดด้วย 70 % Alcohol
- 9.4 ห้องน้ำให้ใช้น้ำผสมผงซักฟอกทำความสะอาดตามปกติ
- 9.5 หากมีเลือดหรือสารคัดหลั่งเปื้อนชัดเจนให้เช็ดออกให้มากที่สุดด้วยกระดาษชำระ แล้วใช้ 70 % Alcohol เช็ด หรือ 0.5% โซเดียมไฮโปคลอไรต์ราด ทิ้งไว้ 15 นาที แล้วจึงเช็ดถูด้วยน้ำยาผสมผงซักฟอกทำความสะอาดตามปกติ
- 9.6 การทำความสะอาดเมื่อจำหน่ายผู้ป่วย (Terminal cleaning) ในกรณีของห้อง AIIR ซึ่งมีการ ถ่ายเทอากาศมากกว่าหรือเท่ากับ 12 ACH ให้เริ่มทำความสะอาดหลังจำหน่ายผู้ป่วยประมาณ 30 นาที โดยขณะที่ทำความสะอาดยังคงเปิดระบบไว้ตลอดตั้งแต่จำหน่ายผู้ป่วย ขณะทำความสะอาด และหลังทำความสะอาดอย่างน้อยอีก 30 นาที จึงจะรับผู้ป่วยรายต่อไปได้

โรงพยาบาลดง	หน้าที่ : 6/6
-------------	---------------

นโยบายและวิธีปฏิบัติงานเลขที่ : WI - IC - 19	ฉบับที่ : A
เรื่อง : แนวทางดูแลผู้ป่วยติดเชื้อทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS-CoV)	วันที่ : 24 มิถุนายน 2558

10. ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับศพ

10.1 เจ้าหน้าที่ที่จัดการเกี่ยวกับศพ/จัดการตกแต่งศพ ต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ได้แก่ เสื้อคลุม mask N95 , disposable gloves ผ่ากันเปื้อนพลาสติก แวนป้องกันตา หมวกคลุมศีรษะ โดยตกแต่งศพตามปกติ

10.2 ห่อหุ้มศพด้วยผ้าพลาสติก 2 ชั้น และปิดผนึกด้วยแถบกาวยึด - นามสกุลผู้เสียชีวิต วันที่ และเวลาที่เสียชีวิต

10.3 ตามพนักงานเคลื่อนย้ายศพมาที่ห่อผู้ป่วย

10.4 พนักงานเคลื่อนย้ายศพต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ได้แก่ surgical mask, disposable gloves, ผ่ากันเปื้อนพลาสติก ขณะทำการขนย้ายศพ

10.5 เก็บศพในในโลงที่ผนึกอย่างแน่นหนาก่อนออกจากโรงพยาบาล

10.6 หากจะฉีดยาศพต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง และบุคลากรที่ต้องใส่เครื่องป้องกันร่างกายตามที่กำหนด (ดังข้อ 10.1)

10.7 แนะนำให้ญาติดำเนินการเผาหรือฝังศพโดยเร็ว

10.8 อุปกรณ์ที่ใช้กับศพ และอุปกรณ์ป้องกันร่างกายชนิดที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง ให้ถือเป็นมูลฝอยติดเชื้อทั้งหมดเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ ต้องทิ้งในถุงมูลฝอยติดเชื้อมัดปากถุงให้แน่น (ปฏิบัติตามแนวทาง การบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ) และทิ้งในภาชนะรองรับภายในห้อง

10.9. ผ้าทุกชนิดที่ใช้กับศพ ให้ใส่ถุงแดงมัดปากถุงให้แน่น ทิ้งในถังผ้าติดเชื้อ

10.10 หากมีสารคัดหลั่งของผู้ป่วยปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม เช่น พื้น เติงตรวจ ให้พนักงานทำความสะอาดสวมเครื่องป้องกัน ได้แก่ หน้ากาก N - 95 mask, rubber glove อย่างหนา ผ่ากันเปื้อนพลาสติกอย่างหนา รองเท้าบูท เช็ดบริเวณที่เป็นด้วยกระดาษชำระออกให้มากที่สุด ทิ้งกระดาษชำระนั้นในถุงมูลฝอยติดเชื้อ แล้วราดบริเวณที่เป็นด้วยน้ำยา 70 % Alcohol แล้ว เช็ดถูตามปกติ

6. การให้ความรู้ผู้รับบริการ ให้เจ้าหน้าที่ประจำคลินิกดังต่อไปนี้รับผิดชอบแนะนำให้ผู้รับบริการ

10.1 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ทุกราย

10.5 กลุ่มอื่นๆ ได้แก่ แพนกผู้ป่วยนอก-ผู้ป่วยใน

10.2 กลุ่มผู้ป่วย COPD และ Asthma

10.3 กลุ่มผู้ป่วย AIDS และ TB

10.4 กลุ่มผู้ป่วย DM